



TÖÖINSPEKTSIOON

Justiits- ja Digiministeerium
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie:

Meie: 28.07.2026 nr 1.4-1/1245

Saadetud elektrooniliselt e-postiaadressile info@justdigi.ee

Pöördumine seisukoha saamiseks

Pöördumine seoses korrakaitseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga

Justiits- ja Digiministeerium on saatnud kooskõlastusringile korrakaitseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (EIS toimiku number: 26-0625; edaspidi: eelnõu), mis reguleerib mehitamata õhusõidukite kasutamist riiklikus järelevalves.

Tööinspektioon (edaspidi: TI) teostab riiklikku ja haldusjärelevalvet töölepinguseaduses (edaspidi: TLS) ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduses (edaspidi: TTOS) ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle. Sealjuures võib TI eelmainitud seadustes sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada KorS §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid KorS-s sätestatud alustel ja korras. Paraku eelnõu ega selle seletuskiri TI-d reguleeritava subjektina ei käsitle.

TI on 2020. aastal (lisa 1) ja 2026. aastal (lisa 2) pöördunud Andmekaitse Inspektiooni (edaspidi: AKI) poole õiguselguse saamiseks drooni kasutamise tingimustes enda tegevuses, kuid saanud kaks pealtnäha vastandlikku seisukohta. Seetõttu pöördume Teie kui korrakaitseaduse (edaspidi: KoRS) vastutava ministeeriumi poole selguse saamiseks.

TI nendib, et järelevalvemenetluse seisukohalt on vaja, et isikud oleks drooniga tehtavalt piltidelt ja videosalvestitelt tuvastatavad, kuna näiteks registreerimata või turvavarustusega töötajad ehitusplatsil on vaja seostada kontrollitava tööandjaga. Seetõttu on ka selge, et tegemist on isikuandmete töötlemisega. Samas kontrollib hetkel kehtiva korra järgi TI tööohutusnõuete täitmist, mitte konkreetseid füüsilisi isikuid, ning kohustatud isikuks (s.o isikuks, kes vastutab õigusaktiga pandud kohustuste täitmise eest) ja/või menetlusaluseks isikuks (väärteomenetluse puhul) ei ole mitte videosalvestiselt tuvastatav konkreetne füüsiline isik (s.t töötaja) vaid tema tööandja ning salvestis on tõendiks rikkumise omistamisel konkreetsele tööandjale. Tulevikus võib TI-le laieneda õigus võtta vastutusele ka eraisikuid. Eeltoodust tulenevalt ei muuda TI hinnangul isikuandmete töötlemise fakt drooni kasutamise piiranguid järelevalvemenetluses.

TI arusaama kohaselt on KorS §-s 34 sätestatud erimeetme näol tegemist avalikku kohta reaalajas jälgivate valvekaameratega ning sellist (jälgimis)tegevust TI ei tee ega ka soovi teha. Praktiline vajadus drooni kasutada on TI-l järelevalve teostamisel ennekõike ehitusplatsidel selleks, et ennetada ja tuvastada töötervishoiu- ja tööohutusnõuete rikkumisi ning õnnetusi. Vabariigi Valitsuse määruse nr 377 „Töötervishoiu ja tööohutuse nõuded ehituses“ § 3 lg 7 kohaselt peab ehitusplatsi välispiir olema piirestatud ning peab olema takistatud kõrvaliste isikute pääs ehitusplatsile. TI-l puudub vajadus pildistada või videole salvestada ehitusplatsi piirestatud alast väljas asuvat olustikku või isikuid ning TI ei kasuta siiani käsikaamerat ega kasutaks tulevikus ka drooni valimatult kõige ümbritseva jälgimiseks.

AKI on kaamerate kasutamise juhendis¹ selgitanud, et „kui kaamerat kasutatakse valimatult kõige ümbritseva jäädvustamiseks, näiteks linnas liikuva patrullauto pardakaamera või tänaval jalutava politseiniku vormikaamera abil, siis tuleks kohaldada KorS § 34 reegleid. Kui aga parda- või vormikaamera lülitatakse sisse sündmuskohal konkreetse juhtumi menetluse raames toimuva jäädvustamiseks, saab tegemist olla meetmete kasutamise protokollimise või tõendi jäädvustamisega.“²

¹ [Juhend kaamerate kasutamise kohta.pdf](#)

² Juhendi lk 27

Eeltoodust tulenevalt ei ole TI hinnangul piirestatud ehitusplatsi näol tegemist avaliku kohaga KorS § 54 tähenduses, mis TI hinnangul välistab KorS § 34 kohaldumise antud järelevalvele. TI hinnangul on piirestatud ehitusplatsi kontrollimisel tegu valduse läbivaatusega KorS § 51 tähenduses ning KorS § 51 lg 6¹ kohaselt võib sellisel juhul olukorda pilti või heli salvestava seadmega jäädvustada.

TI rõhutab, et toimivas praktikas fotografeerivad ja teevad videosalvestisi inspektorid ehitusplatsidel ilmnenu puudustest mobiiltelefonidega ning salvestised lisatakse paikvaatluse protokollile. AKI juhendis on selgitatud, et õhusõidukitelt filmimise ega fotografeerimise kohta ei ole eraldi regulatsiooni, mistõttu kohaldub sellisele tegevusele üldine regulatsioon.³ TI hinnangul tuleneb sellest, et drooni kasutamine järelevalves on TI-le lubatud sarnaselt mobiiltelefoni kasutamisele.

Eeltoodut kinnitab asjaolu, et drooni kasutamine ehitusplatsil toimuva jäädvustamisel on praktikas pelgalt inspektori n-ö käepikendus, millega ulatub mobiiltelefonist kiiremini, kõrgemalt ja kaugemalt olukorda jäädvustama. Näiteks sama tulemuse kiivrite ja rakmete kasutamise kontrollimisel kõrgustes töötamisel saavutaks inspektor katusele ronides ja mobiiltelefoniga olukorda pildistades ja videosalvestades. Sama kehtib registreerimata töötajate tuvastamisel, kus inspektoril oleks võimalik kõiki ehitusplatsil olevaid isikuid mobiiltelefoniga pildistada ja videosalvestada mõne kõrge objekti otsa ronides. Igapäevases praktikas esineb paraku liiga palju olukordi, mil registreerimata töötajad jõuavad ehitusplatsilt lahkuda tagumise värava kaudu ja kõrgustes töötavad töötajad otsida üles ning kasutama hakata senini eiratud turvavarustust enne, kui inspektor füüsiliselt mobiiltelefoniga salvestamiseks nendeni jõuab.

Eelnõu seletuskirjas on sama olukorda selgitatud järgmiselt: „Üheks mehitamata sõidukite kasutusviisiks riiklikus järelevalves on abistada korrakaitseorganit teabe kogumisel olukordades, kus ametnikul oleks kohapealse kontrolli tegemine keeruline, ohtlik või väga ajakulukas (näiteks kõrghoonete ehitusplatsid, suured laoplatid, raskesti ligipääsetavad looduskeskkonnad vms). Tehnilise seadme kasutamine tagab ametniku ohutuse (selle asemel et avada ise kahtlasena näiv anum ja seada end seeläbi ohtu, saab anumast lähtuva ohu kindlaks teha tehnilise vahendi abil), aga ka järelevalvemenetluse kiiruse ja efektiivsuse (suurte alade füüsiline läbimine on ametniku jaoks ajakulukas, tehnilise vahendiga saab seda teha kiiremini ja tõhusamalt). Mehitamata sõidukit kasutatakse sel alusel eelkõige ametniku silmapaari nn asendajana, lähtutakse eeldusest, et kui erimeede (näiteks §-s 50 sätestatud valdusesse sisenemine) lubab ametnikul endal kontrollitavat ala, piirkonda, valdust vahetult kogeda ja vaadelda, võib ta seda teha ka tehnilise vahendi abil.“

Ülaltoodut arvesse võttes palume Teilt seisukohta, kas TI-l poolt on drooni kasutamine lubatud KorS § 51 alusel ilma eriseaduses sisalduva erisätteta ja enne eelnõu jõustumist ehitusplatsil järelevalvemenetluse raames, kui see toimub samadel tingimustel senini kasutatavate mobiiltelefonidega (s.t ehitusplatsi vastutava isiku etteteavitamine, ehitusplatsist väljaspool asuva mittesalvestamine, heli mittesalvestamine, isikuandmete töötlemine kehtivate TI töökordade kohaselt).

Kui olete seisukohal, et sellist õigust TI-l enne eelnõu jõustumist ei ole ning eelnõu jõustumisega seda ei lisandu, siis palume tungivalt eelnõu täiendada asjakohaste sätetega, et TI-l selline õigus eelnõu jõustumisel tekiks. Oleme valmis oma vajadusi ja seisukohti täiendavalt põhjendama nii kirjalikult kui ka korraldama vastava kohtumise.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anni Vilde

Tööinspektsiooni üldosakonna juhataja peadirektori ülesannetes

Teadmiseks: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Marko Talur

Järelevalve osakonna juhataja

+372 5194 0042, marko.talur@ti.ee



austame
erinevusi



³ Juhendi lk 12